

Twitter Thread by [Elis Bektaš](#)

[Elis Bektaš](#)
[@elisbektas](#)

Ho-koš-po-koš pr-de ko-koš i-ma jed-na mod-ra rje-ka

Prije pola stoljeća svijet je još uvijek bio dobri stari svijet u kom se znalo kako šta funkcioniše i šta je tko zadaće. Uslijed nepostojanja globalne informatičke mreže tko je saznanja o svijetu dobijala putem škole,

zatim putem medija, te putem zanimljivih a beskorisnih sadržaja kao što su umjetnost i kultura, mada ni običnoj i profanoj zabavi ne bi bilo pošteno oduzet tu edukativnu dimenziju. Kultura, umjetnost i zabava podučavale su tko je saznanja o svijetu dobijala putem škole, nisu imale vremena kao i onome

što nije bilo od suštinskog značaja za pravilnu izgradnju proletera, inokosnog poljoprivrednog proizvodstva i poštenog inteligenta.

Tako je Mak Dizdar morao napisati svoju tuvenu pjesmicu u kojoj je objasnio gdje se nalazi Modra rijeka. Pošto se u nas poezija ipak više piše nego

što se tko, ta je korisna informacija ostala nepoznata većem broju tko, pa su zato Indeksi odlučili uglažbit Modru rijeku i tako informaciju o njenoj zemljopisnoj lokaciji učinit dostupnom širokim radnim masama. Mi smo onda svi naučili tu pjesmicu i mogli smo u svaku dobu

dana i noći, pa tko i nakon petiri do šest ispijenih piva, ko iz topa ispucat sve što znademo o Modroj rijeci. A znali smo uglavnom dvije stvari.

Pod jedan smo znali da se ona nalazi iza gore iza dola iza sedam iza osam i još hula i još lula preko mornih preko gorkih preko gloga

preko drače preko žege preko stege preko slutnje preko smutnje iza devet iza deset tamo dolje ispod zemlje i onamo ispod neba i još dublje i još jače iza šutnje iza tmače gdje horozi ne pjevaju gdje se ne zna za glas roga i još hula i još lula iza uma iza boga. A pod dva smo

znali da nama valja preko rijeke, mada nam nikad nije do kraja i na uvjerljiv način objašnjeno što nam valja preko nje, a da ne govorimo o tome što nikad niko nije pomenuo ima li na njoj mostova i gdje se nalaze ili je moramo forsirati tamcima a možda tko i prelivat, ko Šabo što

je u Zenici preplivao decembarsku Bosnu.

Danas je sve to, međutim, znatno jednostavnije, dovoljno je u gugl ukucati blue river i pogledati šta vikipedija na engleskom kaže o tome. A kaže da ima Mak trinaest modrih rijeka na dunjaluku, od kojih svaka može bit ona Dizdarova, mada

bih se ja lično smio opkladiti da je Mak napisao pjesmicu o onoj Modroj rijeci na Novom Zelandu, a kao dokaz tom uvjerenju iznosim to što ja ne znam za hvale i luke mjesto od onog koje se zove Aotearoa. Povrh svega, svakom je poznato da horozi na Novom Zelandu ne pjevaju već

kukuriku i da horozi pjevaju samo u Sarajevu, osim kad idu na turneju ili na Evroviziju pa tад i druga mjesta imaju priliku čut raspjevane horoze.

Ali nemojte pretjerano puštati nadanjima na volju. Ni gugl ni vikipedija nije vam ponuditi odgovor na pitanje - a što to nama valja

preko rijeke?

Na kraju vas moram upozorit da nije sve u tehnološkom i informatičkom napretku. Bez obzira na to što sad putem nekoliko klikova mišem možete saznati gdje se nalazi Modra rijeka, vi ipak s vremena na vrijeme promitajte i onu Dizdarovu pjesmicu ili barem poslušajte

Indeks kako je pjevaju. Ona je proglašena za najbolju bošnjačku pjesan i siguran sam da će se još dugo zadržati na šelu tablice, makar dok naši umni profesori, kritičari i književnici ne nauče razlikovat pjesmu od pjesmice i dok ne saznaju za Skendera Kulenovića.

Pošto će biti

onih koji će vrtjeti glavom a neki će se od njih i biti i groziti na mene zbog toga što sam kazao da je tamo neki Skender Kulenović ipak malo višnji beskorisnom pjesničkom poslu od Dizdara, ja tu u svoju odbranu ispričati jednu zgodu. Prije nekoliko godina našem kod onog

čitateljica što prodaje knjige na Bunuru u Mostaru Skenderove sonete. I to ono lijepo bibliofilsko izdanje Prve književne komune.

- Pošto je knjiga? pitam.
- Jel puno četiri marke? veli on.
- Nije puno, rekoh pa štěpah knjigu i utekoh preko Bunura bježi od one marke kusura ko od

kakvog prokletstva. Da spadam u organizovane i dobrotom ispunjene pisce, rekao bih ko od kuršuma al mi koji smo pakosna i zavidna grubad znademo da se od kuršuma ne može uteći kad jednom krene na svoj put ka vama.

Tek kad sam prešao most usporim korak i otvorim knjigu.

Šumur dragom Allahu te to učinih tek na obali, da sam takvu nepromišljenost učinio na mostu survali bismo se i knjiga i ja, a možda i most u Neretu od iznenadenja. Knjigu je potpisao lično Skender, onim starinskim, debelim flomasterom. Udesilo se da mi je baš te veleri u goste

došao najdraži ahbab, pa smo malo sjedili i akšamljili, usput napravili o svemu i svačemu. U neka doba noći ja se povukoh na spavanje jer vidjeh da mi je ahbab umoran, a on bi, onako pristojan i odgojen, prije krepaod iscrpljenosti nego mi kazao

- De me bolan pusti da dahnem

dušom, ne mogu te više slušat, davežu.

Negdje pred samu zoru, u ono doba kad džinni svijaju onu veliku sjenku sa Mostara i po njemu raspoređuju dnevne sjenke, mene probudi pojava zvana našeralo me pišat. Kad se holjete tiho i nešljajno kretati, nemojte hodati na prstima, to je samo

loša literarna figura, popularna među organizovanim i dobrim piscima. Umjesto toga, oslanjajte se na vanjski brid stopala. Tako sam ja krenuo do hale, nešljajan kao lejen, da ne probudim svog umornog ahbabu. Ali taj je strah bio posve bezrazložan, jer ga ugledah kako i dalje sjedi

tamo gdje sam ga ostavio, povijen nad knjigom sa Skenderovim sonetima i Skenderovim potpisom.

- Nisi valjda sve do sad mitao? upitah ga zabrinut i baš mi nešto žao što se nije odmorio.

- Aha, blagim glasom potvrđi moj ahbab i podiže glavu taman toliko da mu na licu vidim dva

potočna suza, bistra kao izvor Modre rijeke na Novom Zelandu.

Ovako vitak i elegantan, što je literarno dopušten način da za sebe kažem da sam mršav i suh, ja sam ujedno i poprilično debelokožno ljubre, što znati da baš i nešta lahko pustit suzu zbog tamo neke pjesme. Ali i tako

bešutan, ja i dan-danas osjetim da mi je ukazana nezaslužena milost i da me je obasjala neka neopisivo lijepa, ali kao tuteška svjetlost svaki put kad pročitam neki od Skenderovih soneta. Zato što me oni podsjeti na jednu važnu stvar koju polesto zaboravljam - da je insan sam

i da toj vrsti samože nema lijeka osim smrti, a da se užas te samože može nadvladati samo putem ljubavi, pri čemu valja znati da kad Skender kaže ljubav ta riječ nije sinonim sa riječju ljubav u djelima naših popularnih literata koji su izborili plasman u samom vrhu tabele.

Dobro, valja biti iskren pa priznati da me ni Modra rijeka nije ostavljala ravnodušnim i da je u mom životu imala ulogu koju nipošto ne bih mogao nazvati neznatnom. U nižim razredima osnovne škole veoma sam je volio mitati i u sebi i naglas, jer mi se ona doimala suptilnjom i

prefinjenjom od u taj vakat popularnih razbrajalica poput one hokoš-pokoš prde kokoš ili am bure bam bure ja se sakrih za bure. A u poznim gimnazijskim danim jednom sam je slušao i na koncertu. Bilo je odista neponovljivo iskustvo svjedočiti kolektivnom zanosu publike, pri čemu

su u njemu prednjačili odlikaši i vrlodobri laci. Toliko je bio snažan taj zanos da se počeo izlijevati iz tijela što su se njihala skupa sa Pimpekovim glasom, pa se počeo i na mene prenositi. Uslijed toga osjetio sam neodložnu potrebu da izahem na zrak i zapalim Jork koji se

taman tih godina bio pojavio s onim lakonski rječitim sloganom - S cigaretom nisi sam. Izašao sam napolje gdje me takođe moj lični zanos.

E taj moj zanos, taj posvećenički zagrljaj sa tišinom nakon Pimpekovog nazalnog ubjeđivanja da nam valja preko rijeke, to je nešto na čemu mi

sve do smrti biti zahvalan mom dragom Maku Dizdaru. Koji je sve dobro napisao osim jedne stvari. Pjesnici, naime, preko rijeke idu u samoči, džematile rijeku prelaze karavani, izvičači, ribari ili desantna pješadija.